

DEBRECENI ÚJSÁG

Elvétel:
 Helyben: 80.000 K
 Három hónap: 240.000 K
 Külföldre: 100.000 K
 Három hónap: 300.000 K
 Egy évi: 3.000.000 K

Feladványok és leírások:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Kosuth utca 3. szám alatt I. emelet.
 A Debreceni Elő Takarékpénztár épületében.
 Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap.

A munkás kérdés és a nemzeti gondolat.

Irta: Varga Béla dr.

A munkás kérdés egyik legsúlyosabb világprobléma, melyről évszázadok óta vitatkoznak a tudósok a nélkül, hogy megnyugtató megoldást találtak volna. Számátlan teóriák találtak volna. Számátlan teóriát állítottak fel, egész tudományrendszer alakult ki e kérdés körül, különböző felfogások és világnézetek viaskodtak egymással szemben s a kérdést még sem tudták nyugvóponttra hozni. Különösen az elmúlt évszázad volt az, amelyben a legélesebb harc tombolt a munkás kérdés körül, — s végső eredményben az az elmélet győzött, mely ezt a kérdést örökké megoldhatatlan problémának mondotta ki, soha véget nem érő harcnak a tőke és a munka között.

A tudományos elméletek sorra buktak, míhlyt leszállottak a való élet talajára.

Nem akarunk vitába szállani a nemzet gazdaságok, szociálpolitikusok és más tudományos elmékedők ma már amúgy is túlhaladott okoskodásaival, csak rá mutatunk a végső eredményre, mely megdöbbenetlennül igazolja, hogy az évszázadok során kialakult s szinte közhelyekké érett elméletek sorra buktak meg, míhlyt azok gyakorlati kivételére került a sor.

Látjuk például, hogy a tudományos alapokra épített kommunista elmélet milyen csufos kudarcot szenvedett, míhlyt a megvalósulás talajára lépett. Megbukatta maga a kiinduló gondolat: az emberek egyformaságának elmélete, mely gomomba tévedésnek, abszurdumnak bizonyult.

Mert téves az felfogás, hogy az életküzdelem az erősek és gyengék között folyik a harc a gyengék fölötti uralomért. Ezen a sinen haladva eljutunk ahoz az igazsághoz, hogy a munkásságnak nemzetközi szervezetei is napról-napra gyöngülnek, kötelekei lazulnak s éppen azokban az országokban szenvednek hajótörést, melyekben a nemzetközi szervezések legerősebbek voltak. És ez természetes is.

Az ugynevezett munkástestvériség gondolatát pozdorjává zuzták a világháboruban felrobbant gránátok, a nemzetközi szociálista francia katona diadalittasan vágta szuronyát nemzetközi szociálista munkástestvéreiben a csataterén, ha azon német egyenruha volt. A nemzeti gondolat diadalmasan tört utat az egész világon. Ereje ledöntötte a hamis fundamentumokra épített nemzetköziség elméleteit s minden nemzet a maga egyéniségének faji jellegének, tör-

ténelmi hagyományainak és nemzeti érdekeinek megfelelő államkeretben keresi jövője fejlődésének útját. Nem új utak ezek, — hanem a kipróbált régi utak, melyeken évszázadok során haladtak a nemzetek s amelyekről tévutakra, hamis örvényekre terelték, egy képzeletbeli nagy közönség gondolata felé.

Az egykor oly ideálisnak tartott végcél-elmélet szappanbuboréka szétrobbant az elmúlt fergeteges évek viharában, a nemzeti öntudat előretört a lelkek mélyéből s céltudatos törekvésekre, nacionalista ideálok felé sodorja a nemzeteket. Szükségtelen példákra hivatkozni, fölösleges Angliát, Franciaországot, Olaszországot, — a tulzott sovínizmussal fűtött u. n. utóállamokat és azok nemzeti aspirációit bizonyítékok gyanánt felsorolni, vagy Indiának, Egyiptomnak, s távol keletnek, legutóbb pedig Albániának forrongására hívni fel a figyelmet s bizonyítani, hogy

a nemzeti gondolat az a tűz, mely fűti, hevíti a lelkek katlanát s a cél a nemzeti törekvések és érdekek diadalra juttatása. Korszellem az, melynek megérleléséhez és kirobbantásához egy világégés kellett s amelyet most már semmi erő, semmi mesterséges hatalom nem képes elfojtítani, mert rugói a nemzeti lélekbe ágyazódtak, — a természetes emberi ösztönből fakadtak, mely együtt érzést parancsol a fajilag, nemzetileg együvértartozókkal, ellenséges indulatokat vált ki a másként érzők, más nemzeti törekvést követők, a más nemzetbeliek iránt. És ennél a problémánál másodlagos kérdéssé törpülnek az egy nemzet kebelén belül támasztott társadalmi korlátok, felekezeti és pártpolitikai különbségek. Ez a magyarázata annak, hogy a nemzetközi munkástörekvések is napról-napra gyöngülnek a nemzeti alapon szervezkedő munkásság egyre erőteljesebb összekapcsolódásával szem-

ben. A szakszervezetek terrorisztikus kezeteit áttörték már az öntudatra ébredt munkástömegek s nemzeti alapon szervezkednek.

A Magyar Nemzeti Szövetséget illeti a kezdeményezés érdeme. A Szövetség szociálpolitikai osztálya törte az első részt a szociáldemokrata szakszervezetek falán, amikor a forradalmak gyászos eredményeit feltárta a társadalom előtt s a megértő, hazafias munkásságot a nemzeti gondolat alapjára tömörítette.

Az eddigi eredmények igazolják, hogy a Magyar Nemzeti Szövetség megtalálta a helyes utat, melyen a munkástársadalmat a nemzeti célok szolgálatára, az igazi nemzetépítő munkára rávezette s a megértést, a társadalmi osztályok közötti harmóniát megteremtve egységes, tömör sorokban vezeti a nemzetet egyetlen nagy célunk a történelmi Magyarországra eszméje felé.

Meskó Zoltán a háborus vagyonok megadóztatását sürgeti.

Földalatti szervezkedés folyik az országban. A pénzügyminiszter a nyugdíjasok ügyéről.

A nemzetgyűlés mai ülése.

Péltizenkettőkor nyitja meg az ülést Zsitvay Tibor alelnök.

Napirend szerint áttérnek a költségvetés folytatásos tárgyalására, a melybe az első felszólaló báró Mirbach Antal.

Beszéde elején foglalkozik az ellenzék passzivitásával és helyteleníti, hogy akkor, amikor 10 év után az első költségvetés fekszik a Ház előtt, az ellenzék távol tartja magát az ülésektől. Ezzel kötelességet mulaszt.

Ugy látja azonban, hogy az ellenzék taktikája már is csődött mondott. Különben a maga részéről semmiféleképpen sem artaná megengedhetőnek, hogy a választójogi kérdésben tanúsított engedmények árán vásárolják meg az ellenzék visszatérését. Az ellenzék magatartásáról az ország közvéleménye egyébként is már megalkotta a maga véleményét.

Ma elvesztette az ellenzék ezt a taktikai küzdelmet azért is, mert a kormánypártnak módot nyújt annak beigazolására, hogy a kormánytámogató pártok is látják az ország súlyos helyzetét, ugyanakkor azonban tudják, azt is, hogy ez a helyzet a háború, a forradalom és főként a trianoni béke következménye. Ezt a helyzetet semmiféle kormányzat sem volna képes egyik napról a másikra megváltoztatni.

Le kell szögezni az ország közvéleménye előtt, hogy mind az, amit a kormány tesz, a köz érdekében van téve Nagy hibát követne el Bethlen miniszterelnök, ha előbb elhagyná helyét, mielőtt a tisztesség és becsület ogalmát visszahelyezi arra a pleteszterára, amelyről a forradalom le-

szakította. Akkor újra a latrok barlangja lenne az ország. Kétségtelen tehát, hogy az irányzat helyes, amelyet Bethlennek kormánya inaugurált a magyar politikában.

Szükségesnek tartja mindenkéltől a tekintély és törvénytisztlet visszaállítását.

A tisztviselők fizetésrendezésével kapcsolatosan az a véleménye, hogy akkor, amikor az állami tisztviselők egyrészt B. listára helyezik, a megmaradottakat jól kell dotálni.

Majd a magánulajdon szentségéről szól. Nézete szerint a földreform a lakásrevizálás rést ütött a magánulajdon szentségén és ezért arra kell törekedni, hogy az új földreform gyorsan végrehajtsák.

A kormány iránt bizalommal viseltetik, a költségvetést elfogadja.

Ugron Cábó a következő felszólaló A szanálással szemben az első naptól kezdve az volt az álláspontja, hogy abban a helyzetben, amelyben akkor a nemzet volt, nem lehetett más mentés, mint a külföldi kölcsön. A nemzet megpróbált a jövőteli kérdés rendezése nélkül talpraállani Hegedűs Loránt idejében, de a kísérlet összeomlott és nem maradt más, mint a külföldi segítség. Azt hiszi, nincsen egyetlen ember sem, aki az összeomlást egyedül Hegedűs Lorántot tenné felelőssé. A viszonyok okozták akkor a katasztrófát. Rámutat a szanálás eredményére. Nagy eredmény a korona stabilizálása, amely ma olyan stabil, mint az angol font. Ebből kiolyólag fellelhető építeni az aranyköltségvetést és végül lehetővé vált a magyar hitelélet bazi-

sának, önálló független jegybanknak a felállítása.

Vannak azonban a szanálásnak árny oldalai is. Így mindenkéltől sok igazságtalan adó, a munkanélküliség és különösen az intelligencia munkanélkülisége és a korona belföldi vásárló erejének csökkenése, vagyis a drágaság. Az ezeken való segítség kell, hogy a pénzügyi politika programja legyen. Elsősorban a takarékosra kell helyezni a fősúlyt. Szükségesnek tartja az igazságtalan adók eltörlését. Elsősorban a kincstári házhasonrészesedést kell megszüntetni, de meg kell reformálni a forgalmi adó rendszert is.

Sürgősen hozzá kell látni az alkotmányjogi javaslatok elintézéséhez, amelyek között a legfontosabb a választójogi javaslat. A maga részéről elengedhetetlennek tartja a titkosságot, mert enélkül senki sem tudja szabadon véleményét nyilvánítani. (Ellenmondások)

Igen fontos kérdés a törvényhatósági választójog, valamint a közigazgatási reform megvalósítása is. Kivánia a közegészségügy, árvaszék államosítását. Sok mulasztást kell pótolni szociális téren. Felhívja a figyelmet arra, hogy milyen állapotok vannak nemcsak a fővárosban, de a falukban is a közegészségügy terén.

Végül a kulturális fejlődés fontosságára mutat rá. A kultúra emelése a legfontosabb nemzeti feladat. Ha a nemzet kulturában magasabb nivón áll mint az öt környező államok, akkor nincsen elveszve Magyarország. A költségvetést nem fogadja el.

Ezután Barla Szabó József szólal fel. A nyilvános betegápolásra szánt összegeket célszerűbben lehetne felhasználni és akkor lehetővé válna az, hogy a ma rohamosan sorvadó klinika és kórház aggasztó állapota megszűnjön, sőt tovább fejleszteni is lehetne. Sürgős intézkedést kér ebben az ügyben. A mai költségvetés alig két millió koroát irányított elő a klinikák dologi kadásainak fedezésére. Ez az összeg annyira csekély, hogy a legnagyobb aggodalmat kelti tudományos körökben.

Határozati javaslatot nyújt be, utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a nyilvános jellegű kórházak és gyógyintézetek betegjeinek ápolási költségeit a népjóléti miniszterum új át az 1898. évi XI. t. c. 14-ik szakasza szellemében állapítsa meg.

A következő felszólaló **Meskö Zoltán**. Sürgeti a háborús vagyoni megadóztatását, ami benne volt a kormánypart programjában is, igaz, hogy ez ma már ugyszólván lehetetlen, de szemrehányást tesz a kormányt, amiért elhalasztotta az alkalmat. Foglalkozik az általános titkos választójoggal, amely szerinte szintén benne volt a kormánypart programjában. Nem híve az általános választójognak, de a titkosságot minden körülmények között kiveteli, mert csak ez biztosítja a választások tisztaságát. Ugy látja, hogy most ugyanaz a földalatti szervezkedés folyik az országban, mint 1918-ban. Figyelmezteti a kormányt, tegye meg ezzel szemben a megfelelő intézkedéseket, addig míg nem kőszö. Különösen azt kívénja, hogy engedjék meg a polgári pártok szervezkedését. Sürgeti a földreform végrehajtását is. A numerus clausus kérdésében szeretné, ha a kultuszminiszter nyilatkozna. A költségvetést nem fogadja el.

Rubinek István szólal el ezután. Foglalkozik a mezőgazdasági hitel problémájával. Egetően fontos kérdés ez és hogy a földreform nem járt az az eredményel, amit várnak, annak egyik fő oka volt e kérdésnek megoldatlansága. Gondoskodni kell arról, hogy a földhöz jutottak megfelelő hitel révén meg tudják szerezni a szükséges gazdasági eszközöket és megtudják művelni a földjüket. Ezt a kérdést nem lehet rövid lejáratu hitellel megoldani. Cáfolja azt a vádat, mintha a gazda volna az oka a buzaár emelkedésének. A buza várn felfüggesztésétől egyáltalán nem várja azt, hogy ennek következtében a buza ára csökkenjen fog. A mezőgazdasági szakoktatás kiépítését sürgeti. A forgalmi adórendszer terén mutatkozó visszaságokra mutat rá, a mellyel főleg a kisiparosságot sújtják.

Beszéde végén a választójogról szól. A mai időt nem tartja alkalmasnak arra, hogy az általános, titkos választójog törvénybe iktatassék. Ezt fokozatosan kell megvalósítani, úgy, ahogy azt a politikai élet viszonyai megengedik. A kormány iránt bizalommal viseltetik, a javaslatot elfogadják.

Sigray Antal a következő felszólaló. Bevezetés nélkül az orosz szovjettel megkötendő szerződésre tér át. Jelenleg az angol külpolitika főelőjárul a bolsevizmus elleni harcot tüzte ki.

Lendvai István: Mi pedig az országház pincéje felett akarunk Moszkvával egyezményt kötni.

Sigray: A szovjettel kötendő szerződésben a nemzeti gondolat feladását látja és éppen ezért a maga részéről tiltakozást jelent be a szerződés ratifikálása ellen. A költségvetést nem fogadja el.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz. Javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órákor tartsa a mai napirenddel.

A Ház az elnök napirendi indítványát elfogadja.

Ezután átérnek az **interpellációkra**.

Kiss Menyhért a pénzügyminiszterhez intéz interpellációt. Intézkedést kér a magántisztviselők helyzetének megjavítása és a nyugdíjilletmények valorizációjára vonatkozóan.

Bud János pénzügyminiszter azonnal válaszol az interpellációra. Megvan győződve arról, hogy Kiss Menyhértet a legjobb szándék vezette, fi-

gyelmezteti azonban, hogy olyan hangon terjesztette be interpellációját, amely kellemetlen visszhangot keltett a közvéleményben. Nem hiszi, hogy az ország mai helyzetében helyes volna forradalommal fenyegetőzni. Nincsen senkinek más kötelessége, mint a forradalom ellen dolgozni, mert a forradalmi izgatás nem oldhat meg semmit, sőt tönkretesz az országot. Az előbb halottunk egy beszédet a bolsevizmus ellen. A bolsevizmusnak olyan titkos utjai vannak, amelyekre lehetett járni azoknak, akik azt hitték, hogy jót cselekszenek, de azzal, hogy a gyűlölség magvait hintik széjjel, tulajdonképpen a bolsevizmus kezére dolgoznak. Egyébként megnyugtatta Kiss Menyhértet, hogy a kormány tudni fogja kötelességét. A maga részéről mindig ott lez a kisemberek oldalán. De nem hajlandó olyan hangot eltűnni, amely izgatásra alkalmas. Ilyen volt különben Kiss Menyhért tegnapi beszéde is, amelyben azt mondta,

hogy a miniszterek 60-80 millió koronára jutalmat kaptak. Egy nemzetgyűlési képviselőnek kellene lenni annyi belátással, hogy a kormány tevékenységét ne igyekezzenek aláadni még akkor sem, ha bármilyen ellenzéki álláspontot foglal el. Ujból kijelenti, hogy a miniszterek nem kaptak és nem is fognak kapni jutalmat. Ez egyszerűen koholt híresztelés.

Ami a felvetett kérdést illeti, nagyon jól tudja, hogy a nyugdíjasok illetményeinél aránytalanságok vannak, de rövid időn belül úgy is be-terpesztik a valorizációs törvényjavaslatot, ennek kapcsán akár olyan intézkedéseket tenni, amely figyelembe veszi az illető vállalatok gazdasági helyzetét. Ezt a kérdést úgy a vállalatok, mint az illető nyugdíjasok szempontjából a legmegnyugtatóbban fogja megoldani.

A miniszter válaszáat az interpelláló képviselő és a Ház tudomomással vette.

Az ülés este 7 órakor ért véget.

Törvényjavaslat a meghatározott időn túl elmaradó képviselők kizárásáról.

Politikai körökben sürgetik, hogy nyujtsanak be törvényjavaslatot arról, hogy azok, a képviselők, akik a meghatározott időn túl is távol maradnak az ülésektől, fosztassanak meg mandátumuktól és a kerületükben irjanak ki új választást.

Nagy érdeklődést kelt a Házban a szociáldemokraták belső válságának ügye. Már tegnap méltatlankodó hangok hallatszottak a jobboldalon, hogy a szociálista párt képviselői egyáltalán elmennek a külföldre magyar politikai kérdésekről tárgyalni és különösen az keltett visszate-

szést, hogy közös asztalnál foglalnak helyet az emigránsokkal. Ma már ugyszólván az egész jobboldal azon van, hogy a szociálisták kizárásának helytelenítésére megtalálják a megfelelő formát. Az első lépés az lesz, hogy holnap Berky Gyula költségvetési beszédében hosszasan foglalkozni fog ezzel a kérdéssel. A dolgot azonban a kormánypart értekezletén is szóvá akarják tenni és megkérdézik Bethlen István gróf miniszterelnököt, hogy milyen konzekvenciát akar a szociálisták magatartásáról levonni.

A kisantant akarja végezni Magyarország katonai ellenőrzését.

A márciusi kisantantkonferencia fő témája Magyarország ellenőrzése. — Románia nem csökkenti hadügyi kladásait.

Bukarest, január 27.

A *Cuvantul* című napilap tegnapi száma címét szenzációk hírellel izgatja fel az oláh közvélemény. — Eszerint a *Népszövetség tanácsa* felszólítással fordult az oláh kormányhoz, hogy szállítsa le hadügyi költségvetését, miután ennek a ez évi költségvetésben feltüntetett tetemes felemelése ellentétben van a genfi határozatokkal. Duca külügyminiszter rögtön válaszolt a felszólításra. Közölte, hogy az oláh kormány teljes figyelemmel át tanulmányozta a genfi határozatokat és át is van hatva attól a vágytól, hogy az azokban lefektetett cél elérésének semmi akadály ne legyen, mindamellett Románia ezidőszerint nem felül meg a *Népszövetség felhívásának, nem szállíthatja le hadügyi költségvetését, minthogy a Romániával szemben fennálló fenyegetések arra kötelezik a bukaresti kormányt, hogy minden intézkedést megtegyen a nemzeti védelem érdekében.*

Ezzel a hírellel teljesen egyidejűleg még egy érdekes hír terjedt el a bukaresti politikai körökben. Eszerint a kisantantnak márcusra tervezett újabb bukaresti konferenciája egyéb kérdések között főkérdésként fogja kezelni *Magyarország lefegyverzésének és a magyar katonai ellenőrzésnek* kérdését. Ebben a tekintetben a kisantant hadügyminiszterei egységes határozatot akarnak hozni, melyet aztán jegyzék alakjában a szövetségeseknek és a Népszövetségnek tudomására kívánnak juttatni. A *kisantant tehát teljesen a maga számára óhajta megkapni Magyarország katonai ellenőrzési jogát. A kérdést maga Románia forszírozza*, még pedig állítólag Franciaország támogatásával, minthogy kézenfekvő, hogy Franciaországnak Németországgal szemben tanúsított magatartásához hasonlóan a kisantant is ugyanilyen magatartást tanúsíthat Magyarországgal szemben.

Tekintettel arra, hogy Magyarország ellenőrzéséről — szerencsére — nem a kisantant-konferencia dönt, hanem a Nemzetek Szövetsége, reméljük, hogy ez a bukaresti hír — jámbor óhajlás marad. Nagyon helyénvaló volna azonban ha a kormány illetékes helyen hivatkoznék erre a ballon d'essai-képpen felröpphett híre s már lőre lesző, gezné, hogy Magyarország, ugyanis, mint a Nemzetek Szövetségének tagja, elvárja, hogy Genfben is respektálják jogát s ezeknek a jogoknak respektálására rászorítsák — Bukarestet is.

Bethlen minisztereinek a vasutasok izgatása ellen.

A Népszava ma vezető cikkében a magyar földmunkásságot és vasutasokat próbálja lázítani. Ugy vagyunk értesülve, hogy ha ezt az akciót a szociáldemokraták folytatni akarják és tovább csinálnál, akkor sor kerül annak a kijelentésnek beváltására, amit a miniszterelnök már régebben tett az ilyen kísérletezésekkel kapcsolatban.

A miniszterelnök akkoriban kijelentette, hogy amennyiben észre venné, hogy a mezőgazdasági munkások és vasutasok társadalmi rétegeit lázítani akarják, akkor ő a párt vezetőit személyükben fogja felelőségre vonni és nem fogja tűnni, hogy ezek itt a forradalom magvait hintsék el közöttük.

A vármegyei törvényjavaslat tárgyalása.

F. Szabó Géza munkatársunknak a következőket mondotta:

A vármegyei törvényjavaslat most már csak a jövő héten kerülhet a kormánypart értekezlete elé. A nemzetgyűlés közigazgatási bizottsága legteljebb a jövő hét végén, vagy a rá következő hét elején foghat hozzá a javaslat tárgyalásához. A bizottsági vita elhúzódása azonban nem fog zavart okozni, mert hiszen a kormánypart többségének egyébként is az a kívánsága, hogy a vármegyei javaslatot csak az új választójog megszavazása után tárgyalja a Ház.

Megindulnak a sín-autók.

Győr, jan. 28. A Győr—Sopron—ébenfürti vasutigazgatóság február hó 1-ével Sopron és Győr között sze mélyszállító sínautót helyez üzembe. Egvelőre kísérletképen csak két sínautó fog közlekedni. A sínautó korlátolt befogadó képességű és ezért a hely előre biztosítandó oly képen, hogy a Sopronból Győrbe közlekedő autón a menetjegy a szándékolt utazás előtti napon a Győrből Sopronba közlekedő autón pedig ugyanazon a napon 18—20 óra között váltandó meg. A napona rendszeresen közlekedő sínautón másodosztály gyorsvonati jegy váltandó, semmiféle kedvezmény nem érvényes.

Vadbőröket

a legmagasabb napi árban

veszek.

Rókat nyestet, vadmacskát, nyulat készítenek. Ugyanott kész és feldolgozatlan szőrmeárak kaphatók.

KÖVÁRY szűcs, Piac ucca 42. Pannónia-szálló udvar.

Philippe-Ganaud és Saupiquet francia sardiniák

Hollandi gouda és eidami, olasz parmezán,

Sweizl emmenthall, Gorgonzola sajtok,

Angolna hordós érkezett

CSANAK JÓZSEF K. R.-T.

fűszer és csemege üzlet,
PIAC-UTCA 51. SZÁM

TELEFON 70.

Máthéi János

vízvezeték, osztorház és fűdőberendezési vállalata

Csapó-u. 24. Telefon 321.

Tájékoztató és oktató előadás az iparosoknak az adózás kérdéséről.

Az ipartestület elnöksége a hozzá leérkezett kívánságok és panaszok megvitatása céljából elhatározta, hogy tagjainak az adózás kérdéséről oktató előadást tart, melyen a testület részéről felkért előadó teljes elvilágosítást, a követendő eljárásról és felkészültségről megfelelő tájékoztatást fog nyújtani.

Ezen tájékoztató előadás február 1-én, délelőtti 11 órakor lesz megtartva az Ipartestület dísztermében. Az ipartestület elnöksége módot és alkalmat kíván nyújtani az iparosoknak, hogy ezen tájékoztató előadás keretében megismerkedjenek az adózás körül követendő eljárásokkal. A tájékoztató előadás ki fog terjedni a jövedelem és vagyonadó, továbbá a kereseti adó kivetés és megállapítás körülményeire. Az előadást vita követi, amelyben minden tag részt vehet.

Az ipartestület elnöksége ezért elhívja városunk iparosait, hogy ezen igen hasznos és fontos tájékoztató előadáson teljes számban jelenjenek meg.

Rokkantaké az elsőség.

A hadirokkant kistrafikosok küldöttségben mentek ma a pénzügyminiszterhez és azt kérték tőle, hogy a községekben lévő vegyes kereskedések ne kaphassanak trafik engedélyt.

Bud János pénzügyminiszter megértéssel hallgatta a kistrafikosok előterjesztését és biztosította őket, hogy ott, ahol egy rokkantnak már van engedélye, más nem fog kapni engedélyt.

Véres családi dráma.

Bécs, jan. 28. Vida Gyula bécsi magyar tolmács agyonlőtte elvált feleségét és annak nővérét és azután önmagát lötte föbe. A merénylő élethalál között fekszik. Francis Wagner amerikai orvos lakásán játszódtott le a véres dráma.

Megint súlyos vasuti karambol volt Oláhországban.

Bukarest, jan. 28. Jasszi mellett egy tehervonat, amelynek fékje elromlott az állomás irányában a lejtős pályán óriási sebességgel bele rohant az állomáson vesztelő másik tehervonatba. Az összeütközés oly erős volt, hogy 18 vasuti kocsit pozdorjává tört és az óriási romhalmaz eltorlaszolta az egész állomást. Az összetört kocsirokonok közül eddig 5 fékezőt holtan, hatot pedig oly súlyos ebesüléssel huztak ki, hogy életbenmaradásukhoz alig van remény.

Hüttli Tivadar

m. kir. udvari szállító

Budapest, V. Dorottya-u. 14

Porcellán és üvegáruk.

Étkészlet, kávé-, teás- és üvegekészlet, mosdókészlet és egyéb használati, valamint dísz tárgyak dus választékban.

A közszolgálati alkalmazottak illetményeik husz százalékos javítását kérik.

A közszolgálati alkalmazottak nemzeti szövetségének országos választmányi ülése.

Budapest, jan. 28. A közszolgálati alkalmazottak nemzeti szövetsége szerdán délután a központi városháza tanácstermében dr. Balázy Antal pénzügyi helyettes államtitkár vezetésével országos választmányi ülést tartott. Az ülésen a pesti és vidéki tagok nagyszámban jelentek meg.

Balázy Antal bejelentette, hogy a szövetség elnöksége állandó tárgyalásokat folytatott a közszolgálati alkalmazottak helyzetének javítása érdekében és az a benyomása, hogy a fizetési előleg, illetve az egyszeri megsegítés kérdésével szemben egy általános illetmény javítás jut inkább előtérbe. Az illetmény rendezés kérdésének kedvező elintézése várható. Kéri, hogy a tárgyalások eredményét türelemmel várják be, mert a kérdés megoldásához a kormányon kívül álló más tényezők hozzászólása illetve hozzájárulása is szükséges.

Az elnök bejelentését a választmány tagjai nyugtalansággal fogadták. A felszólalók vázolták a közszolgálati alkalmazottak súlyos helyzetét.

Hangsúlyozták a helyzet megfelelő javításának sürgős szükségességét, a KANSz egységének megővését és a szövetség megerősítését. A benyújtott indítványok közül a választmány dr. Andor Endre helyettes államtitkár indítványát fogadta el, mely szerint kérik az illetmények legalább 20 százalékos emelését olyan módon, hogy a kisebb javadalmazású alkalmazottaknál az emelés megfelelően nagyobb arányú legyen és a szorzószám esetleges leszállítására esetében az abból előálló hiányok pótolásának. Mivel pedig Sétly Antal elnök, Arató Gyula ügyvezető alelnök és Javornitzky Jenő vezértitkár a KANSz lemondott vezetői a választmány ülésen ezuttal sem jelentek meg, a választmány úgy határozott, hogy az elnökség visszatérésének megoldását kívánják. Az egyik felszólaló indítványára az országos tagértekezlet összehívásának kérdését megfontolás végett a szövetség programbizottságához utalták.

Tea-estély tombolával és táncvigalommal.

A szent Erzsébet egyesület rendezi az „Arany Bikában.”

Kedves és kellemesen szórakoztató, finom, uri mulatságot rendez a Szent Erzsébet egyesület, amelyet a jövő héten szerdán este, az Arany Bika üvegtermében fognak megtartani. Tea estély lesz, tombolával és táncvigalommal.

Mindenki, aki elmegy erre az estélyre harmincezer korona belépő díjat fizet és ezéret kap egy csésze finom teát rummal, vagy citrommal és tea süteménnyel, azután pedig mulathat, szórakozhat, táncolhat egész hajnalig.

A párolgó teát urasszonyok készítik és szép leányok nagy társasága szolgálja fel. Lesz azután tombola egy csomó nyereménytárggyal, — utána pedig bizonyára igen kedves hangulatban tánc hajnalig.

A rendezőség élén Csanak Józsefné urasszony, az egyesület elnöknéje áll, aki mellé kellemesen sorakozik a népes választmány minden egyes tagja.

Természetesen széles körben igen nagy az érdeklődés az estély iránt, amely mai napság szinte szokatlan olcsó belépő díj mellett olyan kellemes uri szórakozást ígér.

Egy debreceni tisztviselő drámája Budapesten.

Budapest, jan. 28. Kenyeres József budafoki villamos alkalmazott tegnap este észrevette, hogy a sín mellett egy nő és egy férfi fekszik mozdulatlanul, nagy vértócsában. A férfi még élt, a nő halott volt. A férfit Budapestre szállították, de utközben ő is meghalt. A férfinál talált iratokból megállapították, hogy Szochurell Antal 31 éves tartalékos főhadnagy, az Angol Magyar Bank debreceni kertgazdaságának tisztviselője. A nőnél iratokat nem találtak.

A szerencsétlen nő olyan erővel vágódott a sínhez, hogy a feje a vason teljesen szétzúzódott. Később, amikor megtalálták őket, a férfinak még volt élet, mire azonban a Szent Gellért térre értek, már meghalt. A nyomozást a budapesti rendőrkapitányságon Gáborszky rendőrtanácsos vezeti, aki kihallgatásokat eszközöl, hogy megállapítsa, vajon tényleg-e valakit gondatlanság, vagy felelősség a borzalmas balesetért, a melynek két emberélet esett áldozatul.

Szochurell Antóniával kiment Budafokra, este 9 órakor visszaakartak jönni a 60. sz. villamossal. Kibáztak, hogy álljon meg a vezető, azonban az nem hallotta meg a kiáltásukat. Az utolsó kocsit korlátját el is érték és felakartak ugrani a lépcsőre, azonban ebben a pillanatban a kocsit hirtelen sebes iramot vett és Szochurell, valamint huga a lépcsőről hátra lezuhantak és a villamos mindkettőt oda szorította a töltés széléhez.

A szerencsétlen nő olyan erővel vágódott a sínhez, hogy a feje a vason teljesen szétzúzódott. Később, amikor megtalálták őket, a férfinak még volt élet, mire azonban a Szent Gellért térre értek, már meghalt. A nyomozást a budapesti rendőrkapitányságon Gáborszky rendőrtanácsos vezeti, aki kihallgatásokat eszközöl, hogy megállapítsa, vajon tényleg-e valakit gondatlanság, vagy felelősség a borzalmas balesetért, a melynek két emberélet esett áldozatul.

Ujdonságok.

A Csokonai-kör tagjai Pap Károly elnökkel. A debreceni Csokonai kör választmányának néhány tagja dr. Körösi Kálmán alelnök vezetésével alatt tisztelegtek dr. Pap Károly egyetemi rektor, a Csokonai-kör elnökénél nevenapja alkalmából. Körösi Kálmán megleghangú beszéddel köszöntötte a kör agilis elnökét. Pap Károly válaszában a legnagyobb örömeinek tartotta azt a kapcsolat, mely őt a Csokonai-körhöz fűzi. Mielőtt kezzességel köszöntötte meg barátai figyelmét. A kör néhány tagja ezután Csokonai sirjához zarándokolt és haálának 120-ik évfordulója alkalmából szép virágcsokrot helyezt a költő sírjára. A csokrot Páczelt János ajándékozta a körnek.

Az általános kereseti adóvallomások beadása. Az általános kereseti adóvallomásokot február hó 28-ig kell benyújtani, az illetékes adókerületnél Felhívja a kereskedelmi és parkamara érdekeltségét arra, hogy a vallomást pontos időben adják be, mert annak elmulasztása súlyos teher többlettel jár. Aki nyomtatványt nem kapott, az fáradságon el az adóhivatalba és kérjen, mert az, hogy részere a vallomási ívet nem kézbesítették ki, nem ment fel segít a vallomás beadás elmulasztásának következményei alól.

Elhunyt fiatal leány. Mélységes fájdalommal tudatjuk felejthetetlen leányom, testvérünk, unokahugunk, sógornónk s kedves rokonunk: **Bujdosó Etelka**, életének tavaszán, 17. éves korában, folyó hó 28-án, délutón 5 órakor váratlanul történt elhunytát. Kedves halottunk földi részzeit folyó hó 30-án, pénteken délelőtt 10 órakor fogjuk a városi kórház szertartásterméből, a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Várad-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Debrecen, 1925. január 28. Legyen síri álmod csendes! Bánatos édes atyja: Bujdosó János. Testvérei: István nejevel Ujvári Katalinnal és gyermekek, András, Rózsi, férjével Berecz Istvánnal, Mariska férjével Ujvári Istvánnal és gyermekek, János nejevel Gyökös Sárkával és gyermekek, Juliska férjével Kovács Imrével, Piroska. Nagybátyjai és nagynénje: Bujdosó Mihály családjával, Bujdosó István nejevel és családjával. Közel és távoli rokonok nevében. A temetést Dankó temetk. vállalat rendezzi.

A Dobozy temetőből ez évig lehet elszállítani a halottakat. A város építési bizottsága kimondotta, hogy a Dobozy temetőből ez év december 31-ig lehet elszállítani a hozzátartozókat. Azután elosztják a temetőt házhelyeknek. Házhelyek lesznek a mai zsigó helyén is és a zsigóbogót az Árpád-térre helyezik el.

Fényképezőgépek és fotóképek leg nagyobb választékban Berzky műtermében Ferenc József-ut 38. Lemes eladás darabonként is.

Fellebböztek az elítélt vámorok. Megirtuk, hogy a Honvéd törvényszék Turner Ferenc, Hamza János, Bálint János, Plébán György vámorokot súlyos testisértésért 2, illetve 1—1 évi börtönrre ítélte. Az ügyész súlyosbításért fellebbezett. Az elítéltek 3 napi gondolkozási időt kértek. Tegnapi adták be ügyvédjük, dr. Leveles Imre útján ők is a fellebbezésüket az ítélet ellen.

Nagy szenzáció

6 drb. levelezőlap, egy művészi fényképnagyítással együtt

100 ezer korona.

TAKÁCS műtermében,

Csapó-utca 10. szám.

Fejszével agyonverte kondástársát

Négy évi fegyházat kapott.

Nagy Gy. Sándor kondás a Gáborjani határban tavaly nyáron agyonverte társát, Mike János kondást.

Feljelentésre letartóztatták és beszállították Debrecenbe.

Tegnap volt a tárgyalása a debreceni törvényszéken. Nagy Gy. Sándor azzal védekezett, hogy mindig csufolta őt Mike és ezért pillanatnyi haragjában követte el tettét. A tanúk is ezt bizonyították.

Dr. Horváth Arthur törvényszéki orvószakértő terjesztette elő szakvéleményét, mely szerint a Mike halálát a koponyán elszívódott balta ütések okozták.

A vád és védbeszédek elhangzása után a törvényszék Nagy Gy. Sándort emberölés büntetéseért 4 évi fegyházbüntetéssel súlytotta.

Halálozás. Alulirota a legmélyebb fájdalommal udátjuk, hogy a felejteteten férj, édes apa, nagypapa, após és rokon: **Hübner Frigyes** folyó hó 27-én reggel 5 órakor, életének 68-ik, második házasságának 4-ik évében hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. Kedves halottunkat folyó hó 29-én, délután fél 4 órakor fogjuk a Szentanna-utcai temető kápolnájából, az ág, ev egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, ugyanott levő sírhelyen örök nyugalomra helyezni. Végtisztviselőre rokonainkat, ismerőseinket, valamint az elhunyt kartársait bánatos szívvel meg hívjuk. Debrecen, 1925. évi január 28-án. Aldás és beke poraira! Bánatos neje: öz. Hübner Frigyesné szül. Asztalos Mária. Gyermekai: Károly nejjével, Leó nejjével, Mariska férjével Paliga Józseffel, Unokái: Hübner Karcsi és Mancsi, Paliga Karcsi. Valamint nászai és az összes rokonság nevében is. A temetést Gebaur K. és Tsa temetk. int. rendezi

A Fillér Egyesület tea-estélye. mint már többször jeleztük február hó 7-én a Bika disztermében lesz megtartva. Az előkészületek után ítélve az ezidei estély is méltóan fog sorakozni a háború előtt tartott, mindig kedélyes hangulatban lefolyt estékhez. A meghívók ma lettek postára adva. Meghívóra való igénylés és páholy előjegyzés Springernél, ugyanott válthatók meghívó felmutatása mellett a személyjegyek is. Tánccsajgók csak az esti pénztárnál.

Kaliko-estély. A kath. Leányklub február 2-án az Arany Bika kistermében „Kaliko-estélyt” rendez. Az estély iránt városzerte nagy az érdeklődés, mivel ilyen estély Debrecenben még nem volt. A leányok mindannyian egyforma „kaliko” ruhában lesznek. A meghívókat a rendezőség már szétküldte. Jegyek a meghívó előmutatása mellett 25 és 15 ezer koronás árban, este a pénztárnál válthatók.

Gyógyszertészi és kereskedelmi **Dobozok,** minden változatba készítenek DAVIDHAZY KALMAN kőnyokötésze és dobozgyár r.-t.-nál, DEBRECZEN, FÜVÉSZKERT-U. 9.

Elpusztíthatatlan **Rába szekérek** és **hínó Gummikerek** **RIESZ HENRIK** KOCSIGYÁR.

141 a Debreceni Ujság 141 telefon-szama

Elfogott veszedelmes szélhámosnő.

Debrecenben vőlegénye is volt.

Veszedelmes szélhámosnőt fogott el a debreceni rendőrség körözésére a ludasnemeti rendőrség. Egy Olasz országból 1900-ban Budapestre költözött Spiegel Rozália nevű nő közel 10 álnév alatt szélhámoskodta az egész monarchiát.

Mikor 1900-ban Budapestre jött a Hímző-utcai nyilvános házba került és itt volt 8 évig. Itt tanult meg magyart.

Később Somlay Irén színi növendék néven behálózott egy katonatisztet, akinek karrierjét ketté törte és mint századost nyugdíjazták. Később Szücs Irén néven szerepelt. Magához csempészett egy gyermeket és a nyugdíjas századost ezáltal akarta

magához kötni.

A pestvidéki törvényszék családi-állás ellen elkövetett bűncselekményért fogta perbe. Ekkor szökött Debrecenbe. Itt már özvegy asszonynak adta ki magát. A legjobb családokba befurakodott. Özvegy urakat csalogatott magához, akik közül egy majd nőül vette.

Egyik udvarlója zsebéből kimarkolt 5 milliót és eltűnt Debrecenből. Közben keresztlevelet is hamisított.

Az elfogott kalandornőt Hidasnemetiből Miskolcra vitték, itt öngyilkosságot akart elkövetni, de megakadályozták szándékában. Miskolcra Debrecenbe hozták, ahol tettestéért felelősségre vonják.

A debreceni farsang királynőjét a görbe éjszakán választják.

Érdekes és látványos farsangi menet vonul fel a Pesti Kabaré műsorának befejezése után a Bika nagytermének felszított folyosóján. A karneváli menet cigányzenével vonul be a táncterembe, ahol sorra lejátszódnak az előre kidolgozott változtatástanc- műsor. A szünetben megkezdődik a szépségverseny. A közönség a szépségverseny-szavazólapok kitöltésével mondja, meg hogy ki a legszebb debreceni lány vagy asszony.

A szépségverseny győztesét a Görbe Éjszaka közönsége ünnepesen a farsang királynőjének kiáltják ki és megkezdődik a farsang királynőjének koronázási aktsa. A díszes, értékes farsangi koronát a legszebb debreceni hölgy homlokára helyezik. A farsangi koronát a Frici kalapszalonn készítette.

Ezután újból folytatódik a tánc, amelyet a primadonna árverés, továbbá a táncverseny tesz változtatossá.

A termeket, a folyosókat és az előcsarnokot Farkas Gyula kiváló műkertész délszaki növényekkel, pálmákkal díszíti fel.

A rendezőség hangsúlyozza, hogy a mulatságon tetszés szerint jellemezhet, vagy estélyi ruhában lehet megjelenni. Tekintettel azonban a nehéz ruházatkodási viszonyokra, sőt ruhák is megfelelő.

Annak ellenére, hogy több ezer meghívó bocsátatott ki, mégis előfordulhat, hogy a lázas munkában valaki nem kapott meghívót, ezért lapunk olvasóit ezúton is tisztelettel meghívjuk.

A műsor keretén kívül fellép még Szabó Gyula, az illusztris művész és Kiváló komikus. A mulatságon különben részt vesznek a Csokonai Színház társulatának hölgy és férfi tagjai, valamint a debreceni művészklub tagjai is.

Kovács János festőművész még azon az éjszakán a szépségverseny győztesét, tehát a farsang királynőjét

nőjét és a táncverseny győzteseit lerajzolja.

Ez alkalommal fel kell hívunk a közönség figyelmét egy igen fontos körülményre. Mint ismeretes, a Görbe Éjszaka rendezősége tervbe vette, hogy egy vadonat új, gyönyörű szép Magomobil autót sorsol ki a mulatság résztvevői között. A sorsoláshoz természetesen pénzügyminiszteri engedély szükséges, amely iránt a kérvényt annak idején a rendezőség be is adta. A rendezőség mindent elkövet, hogy a hirdett autósorsolást megrendezze, azonban mindezekig a pénzügyminiszteriumtól az engedély nem érkezett vissza. Amennyiben ez az engedély a kellő időben megérkezik, a farsang, szép Magomobil autó sorsjegyeit kizárólag csak a farsangi görbe éjszakán áruljuk. A sorsjegyekkel nem hálalunk és annak eladásával senkit meg nem bízunk.

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy valami ócska autó sorsolásra vonatkozó sorsjegyeket árulnak. — még pedig házalás útján. Ez az autósorsolás semmi összefüggésben nincs a debreceni újságírók mulatságával és az egy nyiregyházi magánvállalkozó privát üzlete. Az így házalás útján eladott, illetve vásárolt sorsjegyekkel természetesen egyáltalán nem lehet az újságírók mulatságán kisorsolódó vadonat új Magomobil autóra játszani, ha tehát a farsangi görbe éjszakára hivatkozással akarnák ezeket a sorsjegyeket eladni, utasítsák azt vissza.

A mulatság iránt megnyilvánuló vehemens érdeklődés miatt mindenki jól teszi, ha jegyekről előre gondoskodik, mert például páholyok már semmi protekcióval nem kaphatók, csak földszinti és erkély ülőhelyek.

A jegyek árai: I. rendű ülőhely 60.000, II. rendű ülőhely 50.000, III. rendű ülőhely 40.000, erkély 25.000, beleértve az összes forgalmi, vizalmi stb. adókat.

Németországi új varrógép 10 éves jótállással 2.700.000 K. Saját készítésű csillárok. Rosenberg és Hammer, Plac-u. 8.

Szinészhálál az utcán.

Kertész Endre színész, a Magyar Színház tagja ma délelőtt összeesett az utcán és meghalt.

Az aranykorona mai árfolyama.

Budapest, jan. 28. Az aranykorona mai árfolyama 14535.96 papirkoronára.

Előadás az utazók egyesületében. A délmagyarországi kereskedelmi utazók egyesületének debreceni csoportjának otthonában vasárnap délelőtt fél 11 órakor Aczél Jenő dr. ügyvéd, egyesületi ügyész előadást tart a csődönkívüli kényszerjegyzési eljárásról. A kereskedő világot felette érdeklő előadásra az egyesület tagjain kívül vendégeket is szívesen látnak. Egyébként az egyesületben minden vasárnap délelőtt lesz szakba vágó előadás.

A gyors és gépirótanfolyam megnyílt. A Debreceni Gyorsírók Társasága gyorsírotanfolyama megnyílt, órák hétfőn, szerdán és szombaton este félhétől félnyolcig a Burgondia-utcai Női-ipariskolában 3. sz. terem-ben folynak. A gyorsíró tanfolyamra az utolsó jelentkezési határidő február 1. Ettől az időtől kezdve több hallgatót erre a tanfolyamra nem vesz fel az egyesület. A tanfolyamon a levelező és vitairást három hónap alatt sajátítják el s a tanfolyam végén a szorgalmas növendékek legalább 150 szótagos sebességgel fognak írni. Az egyesület a tanfolyamot végző hallgatóknak hiteles bizonyítványt állít ki. A gépirótanfolyam három hónapig tart s azon naponta legalább egy órát gyakorolhatnak a hallgatók és pedig nemcsak egyféle, hanem 10féle rendszerű gépen és a legelterjedtebb rendszerű írógépen.

„Cowboy” háztartási mérleg debreceni lerakata Sesztina Lajos cég-nél.

Meghalt az egyik szerencsétlenül járt timár. Megirtuk pár nappal ezelőtt, hogy Pető Károly előmutatás a Kiss testvérek börgyárában beleesett a forró cserlőbe és súlyosan összegegett. Szerencsétlenül járt timármunkás tegnapéjjel az egyetemi klinikán belehalt sérülésébe. Halála általános részvétet keltett, annál is inkább mert nagy családot hagyott hátra. Temetése ma délután 3 órakor lesz a klinikáról. Kiss testvérek és Veréb-féle börgyárak munkásai koszorút helyeznek ravatalára. A másik szerencsétlenül járt munkás, Fekete Márton már jobban van, lakásán ápolják.

Tűkbreviáriás. Ávegcsinolás réci tük. öki utárlatás Sinkovits Béla Ávegcsinológari vállalat. Sziv utca 14-18. Telefon 956

RALAPOR lértaknak velour és filaból FRANKEDNÁL megvásárolni mellett.

Csapó-utca 67
Rálint József
ASZTALOS
raktáron tartja saját készítésű keményfa butorait.

Színház.

Jan. 29-én, csütörtökön: **Marica grófnő**, operett, C) bérlet.
Jan. 30-án, pénteken: **Marica grófnő**, operett, D) bérlet.
Jan. 31-én, szombaton: **Marica grófnő**, operett, bérletszünet.
Febr. 1-én, vasárnap délután: **Nótás kapitány**, operett, Markovits Andor első fellépte betegsége után. Grete — Gyöngyössy Mary.
Febr. 1-én, vasárnap este: **Marica grófnő**, operette, bérletszünet.

Tüneményes az a siker, melyet Viola Margittal a Király színház primadonnájával az élen, az operette együttes estünkint, Kálmán Imre világláger operettjében, Marica grófnőben elér.

A két legnagyobb sláger, Nótás kapitány délután és Marica grófnő este kerül vasárnap színpadra.

Ha még jegyet akar kapni, úgy váltsa azt meg előre a Nótás kapitány és Marica grófnő előadásaira.

Markovits Bandi betegsége felépülve, vasárnap délután Nótás kapitány Pacal Miska szerepében lép fel először.

Több oldalról jött kérdésekre válaszolva ezután értesítjük az érdeklődőket, hogy Marica grófnő-ből a vendégművész nő felléptével 50 százalékos tisztviselet nem lesz.

A házasságok az égből köttetnek. A Csokonai színház drámai személyzete most a Csathó Kálmán „Házasságok az égből köttetnek” című játékára készül. Marica grófnő, operett sorozatos előadásai után ez a darab kerül műsorra.

Zene a színházi buffe-ben. Marica grófnő operett előadásain minden este az első felvonás után Rác Jancsi zenekara a színház első emeleti buffe-jében játssza a „Szép város Kolozsvár” című sláger számot, azonkívül az operett többi büvös melodijait.

A mai tőzsde.

A korona 72.

A mai értéktőzsdén az irányzat még a tegnapiénál is gyengébb volt. Nyitáskor a legtöbb érték a tegnapi zárati nivå alatt állott. Az üzletidő későbbi folyamán mivel, sem sem a spekuláció sem vásárol, sem a külföldi özsdekről nem érkeztek biztató hírek, az irányzat még jobban lanyhult és a zárati árfolyamok az összes piacokon a nyitási kurzusoknál alacsonyabban alakultak ki. Az őrvesztesség tunyomórészt 3-6% mozgott, de előfordult ennél nagyobb áresés is. A kuliszpiacra csak O. Hitel és a Jelzáló tudta tartani árfolyamát. A M. Hitel újból lanyha volt, 16 ezer koronás árvesszeséget szenvedett. A bányapiacra épen azok a papírok voltak a leggyengébbek, amelyek tegnap nye resszel zártak. Így a Beocsini és a Magnesit 5-7% veszteséget szenvedett. A vaspiacra a Gan Danub és Fejver szintén lanyha volt, az árvesszeség az előbbinél 110 ezer, az utóbbinál 50 ezer korona. Feltűnést keltett még a néhány nap óta tartó Bur vasutnak 15%-os áresése és az Izzo 7 százalékos csökkenése. A malompiacra a Hungária gőzm szilárd volt és 5000 koronás árnyereséget ért el.

Ferencvárosi sertés: Szabadvásári maradvány 556, érkezett 512, eladatott 102. **Árak:** zsirsetrés fiatal, könnyű 19-21.500, nehéz 23-24.500, zártvásári maradvány 38, érkezett 58, eladatott 23. **Árak,** mint fent.

Zürichi zárlat: Páris 2807 és fél, London 2486 és fél, Newyork 518 és fél, Brüsszel 2697 és fél, Milánó 2170, Hollandia 209, Berlin 12.36 és háromnegyed, Bécs 73, Szófia 377 és fél, Prága 1535, Varsó 100, Budapest 72, Belgrád 847 és fél, Bukarest 272 és fél.

Ternénytőzsde zárlat: Irányzat buzában, rozsbán szilárd volt, egyebek tartottak, 76 kilós buza 5. 77. 78-as 2500 koronával drágult. Rozs és köles

A függöny mögött.

Apróságok a kulisszák világából.

Markovits Bandi pihen. Néhány napja jött ki Markovits Bandi a szanatóriumból s most sétálással tölti az idejét. Egyhamar nem jut hozzá, hogy felléphessen a Marica grófnő nagy sikere miatt, azután meg prózának kell következni, a „Házasságok az égből köttetnek” című vígjátéknak. Ebben tehát nincs szerepe Markovits Bandinak. Majd csak azután jut szóhoz a színpadon.

De Markovitsnak sehogya se tetszik a pihenés. Szeretne már játszani.

— Örülj rajta, hogy pihenhetsz, — szólalt meg a társulat egyik tagja, akinek nincs egy szabad napja sem.

— Dehogya örülsz — vágta vissza Markovits Bandi. — Már egészen bele fáradtam a pihenésbe.

A legkisebb színész. Most a legkisebb színész kötségtelenül az a három éves leányka, aki a Marica grófnő előadásain köti le a közönség érdeklődését. Hét kis leányka jön minden este a színpadra. Ezek között a legkisebb Nádasi Ilonka. Pöttömnyi apróság Szalagos nagy fejkötőjével, krinolin ruhájával gurul be a színpadra. Bátor kis esőpség. Oda áll a fényes rivaldához, ahonnan az a csudolatos lámpaláz árad és nyugodtan, hangosan, gesztikulálva mondja a közönség felé:

Kis mese, nagy mese,
Itt nincsen semmise.

Ez a kicsi baba estéről estére játssza ezt a szerepet dalol és tőgyög a színpadon. Ott jól érzi magát. De amikor kitépelt a közönség és újra visszamegy a kulisszák közé, akkor rögtön álmos lesz és cukrokkal tartják őben.

Hiába, a primadonnákat, ha mindjárt olyan parányiak is, mint Nádasi Ilonka, becézni kell.

Hát becézik is.

Csak Rác Jancsi nem becézte a Csokonai színház kis primadonnáját. Az első előadásán megette előle a cukrot.

Az eset úgy történt, hogy a premieren olyan egyszerűen viselte magát a színpadon krinolin szoknyájában a kis Nádasi Ilonka, hogy egy urinó a támlásszék második sorából nagy pakli finom cukrát dobta fel neki.

De későn.

Az apróságok már kimentek. A cukor ott maradt. A felvonás végén azonban azon a helyen jön ki Rác Jancsi cigányprimás a bandájával. Meglátja a csomag cukrot. Felveszi, kibontja s ott a közönség előtt szopogtatja.

A kis primadonna cukor nélkül maradt. Még másnap is fájt neki, hogy más ette meg az ő cukrát.

Meghallotta ezt a gyermekmenhely igazgatójának neje: Brokes Gyözőné és mert a pöttömnyi apróság a gyermekmenhely védelme, maga vett neki egy pakli cukrot — kárpótlásul.

Rác Jancsi pedig hiába nézi a szin-

padot, nem gurul oda több pakli cukor. Aki ilyen édességet szánt a kis primadonnának, beküldi neki a színpadra.

Jancsi meg jobb, ha nem eszik cukrot. Art a fogának. Pedig nagyon szereti mutogatni a színpadon.

A Görbe éjszaka. Sok szó esik most a színháznál arról a nagyszerű bohém mulatságról, amelyet vasárnap este otnak megtartani a „Bika” szálloda disztermében. Készül rá mindenki. Torma Gusztó tapsol örömeiben, hogy bohém bálba megy.

— Még sohse voltam bálban, — mondja a színpadi próbán, — úgy örülsz, hogy egyszer már én is mehetek. Csak azt szeretném, ha úgy tudnék felöltözni, hogy feltűnést keltsek.

— Tudod mint, — szakította meg a Torma Gusztó jókedvű lelkesedését egy fiatal tagja a társulatnak, aki épen ott állott mellette — ha csak ugyan feltűnést akarsz kelteni, akkor öltözzél fel úgy, hogy jobbra le legyél vetkőzve.

Szilágyi Marcsával se lehet bírni. Olyan kedve van néhány nap óta. Táncol, ugrál, énekel.

— Megyek a bálba! Megyek a görbe éjszakára!

Kimulatom magamat!

Folyton ezt hajtsa. Nevet. Táncol hozzá. Még a színház komolyabb tagjai se bírták a pajkosságban megfektezni.

Tegnap aztán a próbán megjárta. Rászólt a rendező:

— Szilágyi Marcsa nagyon hangos. Büntetésül nem megy a Görbe éjszakára.

Egyszerre komoly lett a kis szürett. Szavát se lehetett hallani. Félre ült a sarokba és lehajtotta a fejét.

— Ugyan miért bünteted ilyen szigorúan azt a szegény kis Marcsát — mondta a rendezőnek Rolkó Jóska — nézd csak, hogy busul.

— Hadd el! Nem lehetett bírni vele. Különbösen is csak tréfából mondtam.

Csakhamar megtudta ezt szilágyi Marcsa és olyat ugrott, hogy akkorát még nem ugrott táncokban sem.

Azóta igazán nem lehet vele bírni. Táncol, dalol, pajkos, ugrál:

— Megyek a görbe éjszakára! Táncolok reggelig!

Beszélhet most már neki akárki. Nem bírnak vele. Se az ügyelő, se a rendező, még a direktor se.

Markovits Bandi már nem unja magát. Addig panaszkodott a direktciónak, hogy unja magát, miglen változást csináltak a műsoron és vasárnap délután előveszik a Nótás kapitányt, hogy Markovits Bandi felléphessen és eljátsza benne a Pacal Miska szerepét.

Mikor erről tegnap délután értesítették Markovits Bandit, örömmel kiáltott fel:

— No végre! Igaz, hogy vasárnap délután még messze van, de most már nem unom magamat.

10.000 Forgalom buzában valamivel élénkebb volt.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 617 és fél, 620, egyéb 615—17 és fél, 77 kilós tiszavidéki 622 és fél, 625, egyéb 620—22 és fél, 78 kilós tiszavidéki 625—27 és fél, egyéb 622 és fél, rozs 520—25, köles 295—305, többiek változatlanok.

Fővárosi listék: Dupla 0-ás 10400—10300, 2-es 9700, 6-os 8300.

Népszövetségi kölcsön 61250—61375.

Nemesfém: 1 koronás 6000, 2 koronás 12000, forint 16500, 5 koronás 31000, 20 koronás arany 316000, 10 koronás arany 158000, dukát 17000. — Irányzat lanyha, forgalom csekély.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról: Angol font 344000—347000, cseh korona 2111—2131

dinár 1154—1174, dollár 5 dollárosnál nagyobb 71450—7230, kisebb 71350—72030, francia frank 3900—3920, hollandi forint 28710—28960, lei 374—376, leva 514—520, lira 2996—3026, belga frank 3739—3767, osztrák korona 10125—10175, dán korona 12635—12765, svájci frank 13789—13920, svéd korona 19130—19280, norvég korona 10810—10870, marka 16905—17055, lengyel marka 13750—13890, Amsterdam 29010—29160, Belgrád 1174—1180, Berlin 17105—17495, Bukarest 374—378, Brüsszel 2769—2789, Kopenhága 12835—12905, Krisztiania 11010—11070, London 345000—347000, Milánó 2016—3032, Newyork 71900—72280, Páris 3900—3920, Prága 2131—2143, Szófia 519—521, Stockholm 19380—19480, Varsó 13850—13920, Bécs 10125—10175, Zürich 13880—13960.

Meghívó.

A H.-dorogi Részvénytakarékpénztár

t. részvényeseit az 1925. évi február 15-én délután 3 órakor az intézet helyiségében tartandó

XXXIV-ik évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYAK:

1. A közgyűlés vezetésére e lnök választása.
2. Az elnök által a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kijelölése.
3. Igazgatósági jelentés az 1924. évről.
4. Felügyelő-bizottsági jelentés az 1924. évről.
5. Az 1924. évi mérleg és zárszámadás előterjesztése, a nyereség felosztása s ezzel kapcsolatban az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése.
6. Igazgatóság és felügyelő bizottság kiegészítése.
7. Az intézet 60 millió korona alapítójának 300 millió koronára felémelése.
8. Az alapszabályok 29. §-ának módosításai

Hajdudorog, 1925 január hó 16.

Az Igazgatóság.

A mérleg és az összes számadások az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésével a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

TITONELLI MIKLÓS

Kőfaragó-mester
WESSELÉNYI-TÉR 10.

Elvállal: mindenféle siremlékek, sirbaltok, hősi emlékek, épület munkáknak működő és terméskőből való elkészítését. Árak legjutányosabbak. Kész sirbaltok telepemen — kaphatók. —

**Kölcsönöket árura, váltóra, ingatlanra folyósít.
Kosztpénzt heti kamatra elfogad.
Buzát kamatra átvesz és elhelyez.
Dr. Balázs Jenő bankháza piac-utca 89. szám**

**Átadó
egyszobás
lakások!!!**

**Két átadó lakás van most
bejelentve**

a Nagy Lajos lakásokat értékesítő ingatlanforgalmi irodánál, Veres-utca 9. szám alatt! Mind a kettő a Kut utcában van. Mindegyik egy szoba, konyha, fűskamara és padlásasznalatt. Mindkettő egészséges, száraz, fűrengentes, padló lakás. Villanyvilágítás. Jó vizű kut. — Vízvezeték.

3 nap alatt beköltözhető!

A kisebbik lakásnak a lelépési díja 3 és félmillió korona!

A nagyobbik lakás lelépési-díja 5 millió korona.

Az érdeklődők csak személyesen nyerhetnek bővebb felvilágosítást az irodába

Házvevők!

CSODA!

Ez az egész ház, melyen üzletek vannak, az üzletekkel, lakásokkal és összes mellékhelyiségekkel együtt, — egyszóval az egész ingatlan át lesz adva a vevő részére beköltözésre 30 napon belül.

Közbejött okok miatt potomárért megkapható. Alkalmivétel.

A vagongyárnál, az óriási forgalmu vasműpáncsi köves ut főutcáján, a

Márton Kálmán uca 11. számú ház ez.

Van benne egy olyan hatalmas forgalmu terményüzlet, amilyen alig van a város területén. Van a házban kovácsműhely is. Vannak lakások. Van raktárhelyiség is 4 vagon termény befogadására. Itt áll 7 darab sertés részére. — Sertésből 12 darab sertésre. Baromfiól 100 darab baromfi. Mindezek egy teljes ujj, 30 méteres, cseréppel fedett téglapületben vannak elhelyezve. Jó vizű kut. Konyhakert. Hatalmas nagy telek, léckerítéssel körülkerítve.

Még egy ilyen alkalmi vétel nem igen kínálkozik egyhamar!

Nagyon természetesen, hogy ezen ingatlan eladása felett is a 25 esztendő óta fennálló Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik. Ott köthető meg a vételi joggyűjt, ott teendő le a foglaló is.

Iroda: Veres-utca 9.

Tessenek rögtön megtekinteni, addig amíg nem késő!

Apró hirdetések.

Ajánlat

Figyelem!
Részletfizetésre topolyabeteles keményfa hálók, — ebédők és mindenféle butorok a legutányosabb áron kapható. Hatvan-utca 63., Lovasz. 1785

Csapó-utca
72. cipész üzlet berendezéssel átadó. Értekezhetni fűszerüzletben. 1782

Elsőrendű
köleskása minden mennyiségben kapható. Hitelszövetkezet, Csapó uca 30. 1783

Könyvelést
elvéllal perfect könyvelő. Ajánlatok „Mérlegképes” jellegre kiad b. keretnek. 1792

Poloskairtást
saját lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. — Poloskászert kapható. Kossuth-utca 47. Nánassy. 1787

Lelelépéssel
elcserelem 2 szoba, konyha, fűskamara, külön padlás, egy szoba, konyha és kamara, külön padlásért Nagy Janosné, Darabos-u. 25. II. ajtó. 1798

Bérbeadó birtokok
A Macson kiadó 120 holdnyi tanyabirtok, azonnaltára. — Az Ondódon 60 holdnyi birtok tanyás, bérbeadó, Pataky, Debrecen Csapó-utca 19. keresztút. 1794

Butorozott
szoba hűlő-berendezéssel vagy garzonának Kollegium mellett kiadó. Hűveljes uca 6. 1797

Atadó
italmérés, lakás és nagy boros pincével, esetleg más üzletnek alkalmas. Arad-tér 10. vendéglő. 1735

Ha lőt akar.
akár munkában, akár az elektrotechnikai szakban, a legjobb kárpitot, anyagban vagy árban Földvári Debreceni Előszó elektrotechnikai gyárában. Széchenyi uca 55. Telefon 168. 114

Szakácsnö
elsőrendű ajánlkozik tisztí konyhára vagy más tőmeg hasonló közös főzéshez. Andrássy-né. Kőszes-utca 10. 1770

Kiadó
központon utcai butorozott szoba. Cim a kiadóban. 1773

Pénzkölcsönt
főbrletti lakást, ingatlan, adás-vételt közvetít Hock iroda. Szentanna négy. Telefon 14-76. 4

Művészies
és egyszerű butorok, ruganyos ágybetét, garderoz, löszormatracok, jutányos árban. Széchenyi 6. 1775

6000
korona gőz vagy kád-fürdő személynként a Belvárosi fürdőben Pásit-utca 8. Budapesti elsőrangú trukszemvágó. 1765

55 kat.
hold elsőrendű macsi föld azonnali átvételre kiadó. Instrukció és jószág állomány átvétel. Zöldfa-utca 14-a. 1759

Szatós
üzlet berendezéssel kővös áruval átadó. Cim a kiadóban. 1755

Kiadó
kisebb butorozott szoba urinő részére Miklóscs-utca 26. 7756

Tea-rumok
évegeve és kimérve legolcsóbb árban Királynál. Dégenfeld-tér 11. sz. 116

Egy
ágyas, csinosan bátorozott különbeíratu szoba kiadó. Caillag-utca 69. keresztút. 1737

Elémi
és középiskolai tanulók lelkiismeretes, biztos eredményre vezető tanítását vállalom. Cim a kiadóban. 1608

Óra
és ékszer javítások megszerüen. Jótállással készítnék Stasszik és Blattner órák és ékszeresek. Csapó-u. 12. sz. 256

A legjobb kávék
frissen pörkölt Királynál kaphatók. Dégenfeld-tér 11. 180

Likőrök.
a legjobb kvártmányú, édesített italok: Koantró, csaszárkörte, vanília, unikum stb. évegeve és kimérve Királynál olcsón kapható. Dégenfeld-tér 11. sz. 118

Király
kávéd mézis a legjobb. Állandóan friss pörkölt. Dégenfeld-tér 11. szám.

Cognac
kimérve és évegeve nagy választékban Királynál kapható. Nagy üveg cognac 37.000 korona Dégenfeld-tér 11. szám. 118

Pénzkölcsönt
háza, földre és váltóra legelőnyösebben közvetít a Közvetítőbank. Piac-utca 42. 1267

Téglát
kedvező fizetési feltételek mellett, gyors ár alatt vásárolhat. Hatvan utca 53. Telefon 7-23. 1335

Állatorvium
tönköly seprő, barack, kiúston főzött kitűnő pálinkák kedvező árban. évegeve, kimérve és poharaként Királynál kaphatók. Dégenfeld-tér 11. 117

Egy
6 éves fiam örökbe adnám Szepességi utca 16. szám. 1716

Herkules
tűzifa telep és szén raktár Károly Ferenc József út 10. szám. 1

D iványt
hencsért, madracot jutányosan beszerezhetők — Szentpéteri kárpitosnál, Piac-utca 75 iavitásokat vállal. 7

A kávé
Királynál a vevő előtér pörkölt. Dégenfeld-tér 11. szám. 114

Gyümölcszék
lekvárok, barack, meggy, ribizli, málna, csipke-róza (hecserli) cukrozva, kitűnő minőségűek Király üzletben kaphatók. Dégenfeld-tér 11. 4

Irak
és ingatlan értékesítő állás irodámban fűregezésben jön, pályázó jelentkezhet: Pataky irodában Csapó-u. 19. szám. 1795

Főzni
tudó mindenek és egy jó viseletű szobaleány eszéjére fevetik. Jelentkezni: déután Péterfia utca 48. I. em. hátsó lakás. 1788

Aranyat
erősen briliánsat, hamisforakas vagy Steiner Mihály. Hatvan 2. szám. I. emelet.

Kovács
tanulók fizetéssel vagy bentkoztra felvételtnek. Nagy Gyula kocsiváró. Erzsébet-ut 17. 1532

Aranyat
ezüstöt, briliánsat hamis fogat veszünk. Szamir és Blattner. Csapó-u. 12. sz. 256

Tisztességes
leány szobalánynak vagy kic családhoz mindenek elcsere állást keres Cim a kiadóhivatalban. 1743

Ügyes
kiszokáló leányt keresek 1-ro belépésre. Margit-park vendéglős. 1760

40-50 millió
koronát kölcsön vennék havi törlesztésre. Irásbeli megkeresése „50 millió” jelisére a kiadóhivatalba kérek. 1750

Eladás.

10 mássa
porosz szén eladó mázsánként 80 000 koronáért. — Cim a kiadóban. 1780

Egy
jőmeneteli fűszerezéssel, mé-esse más vállalat miatt eladó. — Cim a kiadóban. 1781

Eladó
a város alatt sámsoni utfélen, balkez felől elű dűlőben, Bellefeld 27—b. sz. 5 kat. hold föld, tanyaépülettel. Értekezni ugyanott lehet. 1779

4-5 kiló
házi tepertő eladó, Varga-utca 28. utcai lakás.

Uj, modern
kis családi ház, amely áll 2 szoba, előszoba, konyha, speiz, veranda, angol clozett, pince és külön egy szoba, konyha, könnyű fizetési feltételekkel eladó. — Rakovszky-utca 33. 1789

Eladó
Ondód 2 hold. Bellefeld 3 hold. Halápon 3 hold Cim a kiadóban 1753

Eladó
ház. Téglából építve. — alatta világos pincével, cseréppel fedve. 4 ablak az utcára. szoba, konyha előszoba a mit téli konyhának könnyen át lehet alakítani. jó vizű szivattyus kut. nvári konyha. sertésöl. azonnal beköltözhető. 351 négyzetűl jó termű szőlővel. Homokkert. Hegyi Mihály utca 25. 1733

Eladó
gázfűtőház szoba vagy iroda helyisége fűtésére igen alkalmas és kényelmes. 1764

Eladó
Mindenféle butorok jutányosan. Szentpéteri — Széchenyi-utca 8. 8

Eladó
Honvéd-u. 9-i. Viola-u. 1. sz. nagytekű sarokház. 2 szoba, konyha — estálló. sertésöl. jóvizű kut. Vételestén azonnal átadó. Értekezni a helyszínen. 1749

Eladó
az ondód elcsere 5 hold föld. Cim a kiadóban. 1761

Kereslet.

Egy
jó nagy munkás magyar szabó segéd felvétetik külső munkára, de csakis jó munkás legyen és egy kis leány gyerek melé, aki otthol alszik. Maté Dégenfeld-tér 6. szám. 1791

Jövedelmező
vállalathoz némi tőke befektetéssel társ kerestetik Ajánlatok „Társ” jellegre a kiadóba keretnek. 1793

Egyszerű
nő kvártélyt keres. — Vigkedvű Mihály-utca 20. sz. Tober Jakab. 1790

Bejárónő
háztartási munkára étközéssel azonnal felvétetik, Piac-utca 22. III.—3. 1796

Asztalos
tanulót bentkoztra felveszek Simonffy-u. 11. Váradi. 1766

Hölgyek! Urak!

Ha nincs pénze, vagy ruhája, forduljon

TEGDES-hez, Péterfia 42.,

hol ugy kész, mint mérték után megrendelést heti 100 ezer, vagy havi 400 ezer K részletre kaphat.

Magasabb rangu tisztviselőkből alakult

„TÚZ”

fűtőanyag kereskedelmi vállalat, Piac-utca 41. sz. Telefon 353.

Mázsánként 102,000—108,000 koronáért szállítja azonnal házhoz a legkitűnőbb porosz kőszent. — Állandóan raktáron tart: kitűnő porosz kőszent, üzemi szenet, banya kőszent és mosott kőszent, amelyeknek mintája az irodában megtekinthető.

Tisztviselőknél, fix fizetésű egyéneknek és egyesületeknek kedvező fizetési feltételek.

Férfi gyapjuszövetek

az összes hozzávalókkal legolcsóbban beszerezhetők a

„MERINÓ” Posztókereskedelmi R.-T.

gyári lerakatában

Piac-utca 49. szám alatt.

Szmoking és frakk különlegességek. Szolid szabott árak.